

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

MOPHATO 12

SETSWANA PUO YA GAE (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

NGWANAITSEELE 2014

MADUO: 100

NAKO: 2½ diura

Pampiri e, e na le ditsebe di le 6.

DITAELO

1. Pampiri e, e arogantswe ka DIKAROLO di le PEDI:

KAROLO YA A: Tlhamo: Maduo: 50

KAROLO YA B: Ditlhengwa tsa tirisano: Maduo: (2 x 25) 50

ELA TLHOKO: O tshwanetse go araba dipotso di le PEDI go tswa mo KAROLONG ya B.

2. Araba potso e le NNGWE go tswa mo go KAROLO A, le di le PEDI go tswa mo go KAROLO B.

3. Kwala ka puo e o tlhatlhobiwang ka yona.

4. Simolola karolo NNGWE le NNGWE mo tsebeng e NTŠHWA.

5. O tshwanetse go rulaganya (sk. letlhomeso la dikakanyo/lenaneopaakanyo/ mmapa wa dikakanyo/dintlhakgolo, jj), runa (tseleganya) o bo o tlhotlhe tiro ya gago diphoso. Thulaganya e tshwanetse go tlhagelela PELE ga tlhamo.

6. Ipaakanyo kana letlhomeso lotlhhe le tshwanetse go bontshiwa sentle. O gakololwa go thala mola go kgabaganya ipaakanyo ya gago.

7. O gakololwa go dirisa nako ya gago ka mokgwa o o latelang:

KAROLO A: Metsotso e le 80

KAROLO B: Metsotso e le (35 x 2) 70

8. Nomora dikarabo ka nepagalo go latela thulaganya ya dinomoro e e dirisitsweng mo pampiring ya dipotso.

9. O se ka wa tsenyeletsa setlhogo fa o bala mafoko.

10. Kwala sentle ka mokwalo o o buisegang.

KAROLO YA A: TLHAMO**POTSO 1**

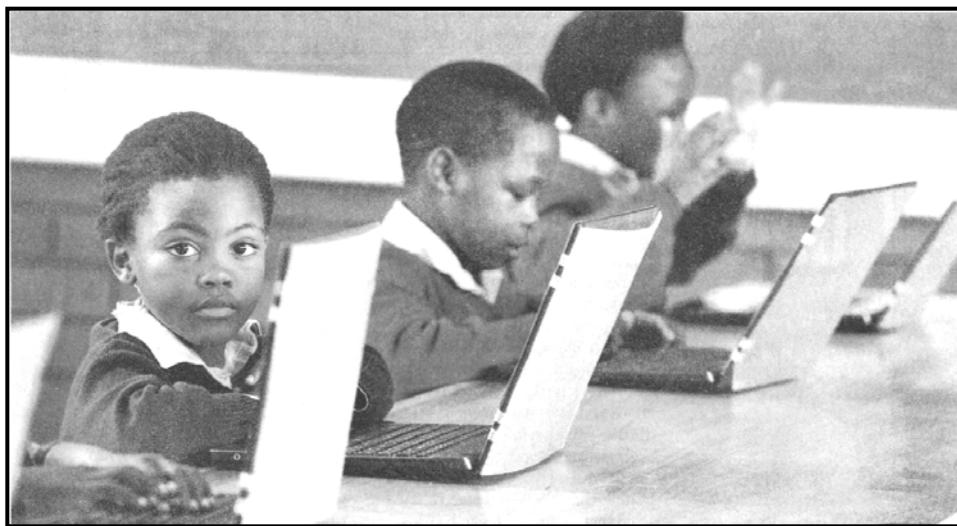
Kwala tlhamo ya bolele jwa mafoko a a ka nnang 400–450 ka NNGWE FELA ya ditlhogo kgotsa ditshwantsho tse di neilweng. Fa o dirisa setshwantsho go kwala tlhamo, se neele setlhogo se se maleba. O se ka wa lebala go thala lethomeso la dikakanyo/lenaneopaakanyo pele o kwala.

1.1	Kgaisano ya sejana sa kgwele ya dinao ya kwa Brazil.	[50]
1.2	Bobegakgang jwa seloago ke tsala kgotsa mmaba wa bašwa.	[50]
1.3	E le ruri, madi a fetola matshelo a batho.	[50]
1.4	Go lemolola mpa.	[50]
1.5	Fa nka bo ke le ngwana wa moporesidente wa Aforikaborwa ...	[50]
1.6	Ditshwantsho tse di tlhagelelang mo tsebe 3 le 4 di ka tsosa maikutlo kgotsa tsibogo e e rileng.	

Tlhophla setshwantsho se le SENGWE mme o kwale tlhamo ka ga sona. Neele tlhamo ya gago setlhogo se se maleba. Nomora potso ya gago go nna (1.6.1, 1.6.2 kgotsa 1.6.3).

ELA TLHOKO: Setshwantsho se o se tlhophileng se tshwanetse go nyalana le tlhamo ya gago.

1.6.1

[The New Age, 19 Ngwanaitseele 2013]

[50]

1.6.2

[Saturday Star, 14 Lwetse 2013]

[50]

1.6.3

[Motswedi: *Inthanete*]

[50]

PALOGOTLHE YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITLHANGWA TSA TIRISANO**POTSO 2**

Araba dipotso di le PEDI mo karolong e. Karabo e nne bolele jwa mafoko a a ka nnang 180–200 (diteng fela).

2.1 LEKWALO LA BOTSALENO

O ne o le mo setlhopheng sengwe sa go ithuta se se neng se dira ka natla mo phaposing ya lona. Morutwana mongwe go tswa mo setlhopheng se, o bone dipholo tse di gaisang mo porofenseng ya lona. Mo kwalele lekwalo la go mo akgola le go mo eleletsa masego mo dithutong tse dikgolwane.

[25]

2.2 LEKWALO LA SEMMUSO LA NGONGOREGO

Tikologo ya lona e nna e bona kgaogo ya metsi motshegare, mme sekolo se tswe pele ga nako. Dithuto tsa lona di nna di kgaotsa ka ntsha ya se. Kwalela lekgotla la ga Masepala lekwalo mme o ngongorege ka se. Ba itsise matsapa a a tlisiwang ke kgaogo e mo go ipaakanyetseng ditlhatlhobo tsa bofelo jwa ngwaga.

[25]

2.3 ATHIKELE YA LOKWALODIKGANG

Maemo a bonno jwa baagi bangwe mo Aforikaborwa ga a jese diwelang. Jaaka mmegakgang wa lokwalodikgang longwe lwa naga e, kwala athikele e mo go yona o begelang baagi ka ga seemo se.

[The Times, Laboraro Phatwe 2013]

[25]

2.4 LENANEOTEMA LE METSOTSO YA KOPANO

Baagi ba motse wa lona ba na le dingongorego ka ga kabo ya ditirelo. Mokhanelara wa motse o biditse kopano e mo go yona a rotloetsang bašwa go ikwadisetsa dithopho tse di tlaa nnang teng mo isagweng. Jaaka mokwaledi wa nakwana wa kopano eo, kwala lenaneotema le metsotsa ya kopano eo.

[25]

2.5 PUO

Bašwa ba bantsi ba raelwa ke balekane ba bona go dira dilo tse ba neng ba sa ikaeleta go di dira. O kopilwe go neelana ka puo mo moletlong wa keteko ya Letsatsi la Bašwa, 16 Seetebosigo, o o rulagantsweng ke Masepala wa toropo ya lona. Kwala puo e mo go yona o lemosang bašwa ka ga kgatelelo ya balekane le ka moo ba ka e efogang ka gona.

[25]

2.6 DIPOTSOTHERISANO

Mosegi wa diaparo yo o tumileng o tlile go thankgolola mofuta wa diaparo tsa gagwe tse dintšhwa ka Lamatlhatso. Jaaka mmegadikgang, kwala dipotsotherisano tse di nnileng teng magareng ga gago le mosegi.

[llanga, 22–24 Phukwi 2013]

[25]

PALOGOTLHE YA KAROLO YA B:	50
PALOGOTLHE:	100